

# **Samenwerkingsplan**

IPvE/FO Natuurgebied Zuilen

Januari 2025

# Inhoud

|                                                                                                           |   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| 1. Projectinformatie .....                                                                                | 2 |
| 2. Doelen van de samenwerking met de omgeving .....                                                       | 2 |
| 3. Samenwerkingsaanpak.....                                                                               | 3 |
| Minder intensieve samenwerking met kleine groep betrokkenen, maar doelgericht betrekken brede groep ..... | 3 |
| 4. Onderwerpen/maatregelen en betrokkenen.....                                                            | 3 |
| Context en aanpak.....                                                                                    | 3 |
| Overzicht betrokkenen .....                                                                               | 3 |
| Onderwerpen .....                                                                                         | 4 |
| De aanpak per onderwerp.....                                                                              | 5 |
| Duidelijkheid over verwachtingen.....                                                                     | 6 |
| 5. Communicatie .....                                                                                     | 6 |
| De doelstellingen van de communicatie zijn:.....                                                          | 6 |
| Middelen en kanalen.....                                                                                  | 6 |
| De kernboodschap.....                                                                                     | 6 |
| 6. Resultaatverwerking en evaluatie .....                                                                 | 7 |
| Verwerking van input .....                                                                                | 7 |
| Evaluatie van het proces .....                                                                            | 7 |

# 1. Projectinformatie

Met de vaststelling van het startdocument voor Natuurgebied Zuilen op 26 september 2024 heeft de raad het startsein gegeven voor de definitiefase van het Utrecht Plan Proces (UPP). Het startdocument vormt een mijlpaal waarin de gezamenlijke uitgangspunten en doelen voor de ontwikkeling van het gebied zijn vastgelegd. Hiermee wordt toegewerkt naar de uitwerking van het Integraal Programma van Eisen (IPvE) en het Functioneel Ontwerp (FO), die de basis vormen voor verdere realisatie.

Het startdocument voor Natuurgebied Zuilen is voortgekomen uit een intensief participatietraject waarin een werkgroep gezamenlijk een plan voor de toekomst van het Natuurgebied Zuilen heeft ontwikkeld. Deze intensieve participatie heeft geleid tot een breed gedragen toekomstbeeld voor het natuurgebied. De IPvE/FO-fase bouwt voort op deze basis, maar heeft een andere dynamiek. Waar het startdocument werd gekenmerkt door een hoge mate van burgerparticipatie, ligt in deze fase de nadruk op het toetsen van het ontwerp en het verzamelen van gerichte input om tot een beter FO te komen.

In de IPvE/FO-fase zal de betrokkenheid van de omgeving meer gefocust zijn, waarbij specifieke onderwerpen (onder andere geformuleerde maatregelen) en vraagstukken centraal staan. Dit stelt ons in staat om waardevolle inzichten op te halen en waar mogelijk te implementeren in het ontwerp.

# 2. Doelen van de samenwerking met de omgeving

De samenwerking (participatie- en communicatie met de omgeving) heeft als belangrijkste doel om de betrokkenheid van belanghebbenden te benutten op een manier die bijdraagt aan de kwaliteit en haalbaarheid van het ontwerp.

De focus ligt op:

- Het laten **toetsen** van het functioneel ontwerp op specifieke onderwerpen;
- Het ophalen van **waardevolle input** op bepaalde onderdelen van het functioneel ontwerp te verbeteren waar mogelijk;
- Het **voorbereiden** van de ontwerp- en voorbereidingsfase door óók informatie te verzamelen die relevant is voor het voorlopig en definitief ontwerp.

Hoewel in het startdocument veel maatregelen al in samenspraak met de omgeving zijn geformuleerd, biedt de IPvE/FO-fase nog ruimte voor optimalisatie. Dit is een belangrijke kans om het ontwerp op een aantal punten aan te scherpen. Heldere communicatie over waar we wel en niet over participeren en waarom (niet), en wat er met de input die we in deze fase verzamelen gebeurt, is hierbij essentieel. Zo waarborgen we vertrouwen en zijn we transparant. De opbrengst van deze participatieronde wordt gebruikt als input voor een zorgvuldige belangenafweging: het uiteindelijk besluit is aan de raad.

### 3. Samenwerkingsaanpak

#### Minder intensieve samenwerking met kleine groep betrokkenen, maar doelgericht betrekken brede groep

In tegenstelling tot de intensieve participatie (met een relatief kleine werkgroep) tijdens de opstelling van het startdocument, wordt in deze fase gekozen voor een minder intensieve, maar doelgerichte aanpak. Er liggen duidelijke kaders vastgesteld in het startdocument waarover niet opnieuw geparticipeerd gaat worden. Het is onnodig en onwenselijk - ook voor bewoners - om opnieuw over alle onderwerp een open gesprek te voeren. We willen een bredere groep toekomstige gebruikers en belanghebbenden meer betrekken bij de ontwikkeling van het gebied en hun belangen ophalen zodat de raad een afgewogen besluit kan nemen.

Binnen het kader van het 'Kompas voor Zeggenschap' van *Samen Stad Maken* richten we ons op methode die aansluit bij de behoefte en het belang van de onderwerpen, namelijk *peilen*.

De participatieaanpak is opgebouwd uit:

1. **Online peiling** via DenkMee, waarmee we een breed publiek bereiken en gerichte vragen stellen over onderwerpen zoals de inrichting van de entreezones;
2. **Bewoners gericht opzoeken** door op plekken waar bewoners uit Zuilen en Overvecht komen te gaan staan en te ondervragen;
3. **Bijeenkomst in de wijk**, waar (toekomstige) gebruikers en belanghebbenden in een informele setting vragen kunnen stellen en de enquête kunnen invullen
4. **Eén-op-één gesprekken**, gericht op specifieke thema's en doelgroepen/experts, met een focus op dialoog en interactie.

De peiling heeft als doel om zoveel mogelijk belangen in beeld te brengen zodat in de besluitvorming een goede afweging kan worden gemaakt. De afweging draait om meer dan alleen de vraag hoe populair of niet populair een maatregel is bij deelnemers aan de peiling. De peiling heeft dan ook nadrukkelijke en kwalitatieve insteek.

### 4. Onderwerpen/maatregelen en betrokkenen

#### Context en aanpak

De omgeving is opnieuw in kaart gebracht via een omgevingsanalyse. Deze analyse heeft geleid tot een lijst van betrokkenen en relevante onderwerpen, waarbij onderscheid is gemaakt tussen onderwerpen waar er ruimte is voor participatie en onderwerpen die reeds zijn vastgesteld of pas in een latere fase aan bod komen (zoals zelfbeheer/beheer). Bij elk onderwerp is gekeken naar de mate van participatieruimte en de meest geschikte vorm van participatie (zie bijlage 1)

#### Overzicht betrokkenen

- Omwonenden
  - Inwoners van nabijgelegen wijken en buurten (Overvecht / Zuilen)

- De voormalige werkgroep van Natuurgebied Zuilen
- Huidige en toekomstige gebruikers:
  - Recreanten zoals wandelaars, fietsers, en hardlopers
  - Sportverenigingen rond het gebied (o.a. LTC Vechtlust, Atletiekbaan Overvecht)
  - Inwoners van nabijgelegen wijken en buurten (Overvecht / (Oud) Zuilen) en medewerkers van bedrijven op bedrijventerrein Overvecht
  - Tuindersvereniging Ons Genot
- Belangenorganisaties
  - Fietsersbond
  - SOLGU
- Lokale en regionale overheden
  - Gemeente Stichtse Vecht
  - Waterschap HDSR
  - Provincie Utrecht
  - Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE)
- Dorp- en wijkcommissies
  - Wijkplatform Noordwest
  - Wijkplatform Overvecht
  - Dorpscommissie Oud Zuilen
- Bedrijven en ondernemers:
  - Pachter en natuurbeheerder Natuurgebied Zuilen
  - Fort aan de Klop
  - Ondernemersvereniging Nieuw Overvecht (ONO)
  - Slot Zuylen

## Onderwerpen

We maken een onderscheid tussen onderwerpen die:

- **Al vastliggen in het startdocument**, waar het startdocument geen ruimte voor samenwerking geeft
- **Niet relevant zijn voor de IPvE/FO fase**, maar wel in een later stadium terugkomen en mogelijk samenwerking vereisen (bijvoorbeeld het betrekken van kinderen bij de keuze van speelaangelegenheden)
- **Nog een uitwerking op plaatsvindt**, hier gaan we specifiek input over ophalen in de omgeving, door keuzes voor te leggen aan een bredere groep stakeholders of input op te halen bij specifieke stakeholders.

In het startdocument zijn al veel zaken behoorlijk uitgewerkt. Ook is over veel thema's al uitvoerig geparticipeerd. Daarom benoemen we ook vast de onderwerpen waar we bij de uitwerking van het functioneel ontwerp *niet* over gaan participeren.

De belangrijkste uitgangspunten en maatregelen waar het startdocument weinig of geen ruimte voor samenwerking in de uitwerking geeft zijn:

- De nieuwe balans tussen landbouw en natuurontwikkeling in het gebied en de inrichting van de nieuw te creëren 'natuurpercelen';
- De nieuw aan te leggen wandelpaden in en rondom het gebied, zowel het aantal paden als de locaties;
- De locatie en het minimale programma van de nieuw te creëren entreezones;

- Het herstel van de historische 'Iepenlaan' langs de Hoge Akker;
- De realisatie van natuurvriendelijke oevers en voedselhagen;
- Verder onderzoeken van de rondwandeling Manitobabos;
- De realisatie van een fiets- en voetgangersoversteek over de Franciscusdreef

De onderwerpen uit het startdocument waar nog een uitwerking in het vervolg op plaats moet vinden, en dus *wel* ruimte is waar samenwerking een belangrijke bijdrage kan leveren aan het verbeteren en optimaliseren van het ontwerp zijn:

- De inrichting van de entreezones; speel- en zitelementen
- Het verbeteren (sociaal veiliger) maken van de onderdoorgang van de J.M. de Muinck Keizerbrug;
- Het toevoegen van bepaalde beeldbepalende elementen zoals een uitkijktoren;
- Toevoegen sport elementen;
- De aanpassing van de verkeerssituatie op de Vechtdijk;
- Voorzieningen voor bezoekers met een beperking;
- Regulering waterpeil
- Het verbeteren van de verbinding met het bedrijventerrein Overvecht

## De aanpak per onderwerp

De eerste vijf onderwerpen (inrichting entreezones, verbeteren van de onderdoorgang etc) lenen zich voor een bredere peiling onder omwonenden en (toekomstige) gebruikers. De overige onderwerpen lenen zich voor 1-op-1 gesprekken met specifieke belanghebbenden. Hieronder volgt kort de aanpak uiteengezet:

### Onderwerpen – bredere peiling

Onderwerpen zoals de inrichting van de entreezones, waaronder de J.M. de Muinck Keizerbrug als hoofdentree van Natuurgebied Zuilen, vormen een belangrijk aandachtspunt. Hoewel de basisvoorzieningen zoals verblijfsmogelijkheden, parkeerplekken en informatievoorziening al zijn vastgesteld, blijft er ruimte voor toevoegingen, de zogenaamde 'specials'. Denk hierbij aan voorzieningen voor bijvoorbeeld sport en spel. Daarnaast willen we de onderdoorgang bij de J.M. de Muinck Keizerbrug ook veiliger maken en inventariseren op welke manier we dit kunnen doen.

Om gericht input op te halen, stellen we zo min mogelijk open vragen, maar presenteren we duidelijke keuzemogelijkheden, zowel visueel als tekstueel.

### Specifieke onderwerpen – één-op-één gesprekken

Naast de onderwerpen die zich lenen voor een brede peiling zijn er ook meer specifieke kwesties waarbij een gerichte benadering met een kleinere groep belanghebbenden en experts uitkomst biedt. Een voorbeeld hiervan is de verbetering van de verbinding met Oud Zuilen, de verkeerssituatie-aanpassing op de Vechtdijk. Voor dit onderwerp is samenwerking met onder andere de Fietzersbond en gemeente Stichtse Vecht en de Dorpscommissie Oud Zuilen essentieel.

Deze thematische aanpak in het omgevingsmanagement stelt ons in staat om waardevolle feedback op te halen. Het biedt bovendien een kans om het ontwerp verder te verfijnen en beter af te stemmen op de behoeften en prioriteiten van de gebruikers en betrokkenen.

## Duidelijkheid over verwachtingen

Tijdens het proces is het belangrijk om duidelijk te maken welke ruimte er in het proces is voor samenwerking. De uitgangspunten (en maatregelen) uit het startdocument staan vast en vormen het kader waarbinnen de samenwerking plaatsvindt. De uiteindelijke afwegingen over te maken keuzes worden gemaakt door de gemeenteraad, met oog voor haalbaarheid en uitvoerbaarheid. Deze randvoorwaarden worden zowel vooraf als tijdens de samenwerking helder gecommuniceerd.

## 5. Communicatie

In deze fase willen we zowel nieuwe doelgroepen aanspreken als bekende betrokkenen per thema of onderwerp betrekken. Wij leggen goed uit wat er in het startdocument (tot stand gekomen tijdens intensieve participatie) staat en waarover vanaf nu nog kan worden meegedacht. Daarbij moet duidelijk zijn dat we voortbouwen op eerdere besluiten, maar nog steeds ruimte bieden voor waardevolle bijdragen op specifieke thema's. Het is belangrijk dat betrokkenen begrijpen welke onderwerpen nog bespreekbaar zijn en welke niet, en wat we met hun input gaan doen.

Centraal staat daarmee in de communicatie: hoe vertellen we aan inwoners wat we gaan doen in het gebied? En waar is ruimte voor aanpassingen/ zijn er nog keuzemogelijkheden?

### De doelstellingen van de communicatie zijn:

- **Informatievoorziening:** uitleg over wat er voorafging (wat hebben we al gedaan, wat ligt vast), de huidige voortgang en de reikwijdte van het IPvE/FO-proces.
- **Bekendheid vergroten:** meer bewoners en organisaties betrekken bij het proces.
- **Netwerk versterken:** nieuwe en bestaande belanghebbenden verbinden aan het project.

### Middelen en kanalen

Er is in deze fase beperkt campagnebudget. Daarom maken we voornamelijk gebruik van de reguliere kanalen van de gemeente, zoals wijkberichten en nieuwsbrieven. Aanvullend promoten wij de vragenlijst op Denk Mee via social media.

Om de doelgroepen effectief te bereiken, zetten we dus diverse communicatiekanalen in, zoals:

- DenkMee-website;
- Wijkberichten en e-mailniewsbrieven;
- Fysieke bijeenkomst en straatgesprekken;
- Sociale media;
- Posters in de nabije omgeving;
- Paaltjes met QR code in Natuurgebied Zuilen.

### De kernboodschap

De **kernboodschap** die we gebruiken in de communicatie-uitingen is als volgt:

*“Net voorbij Overvecht begint Natuurgebied Zuilen, een groene parel langs de Vecht. Je waant je in*

*een andere wereld: Slot Zuylen, bossen, platteland en water. Hier verstilt de stad en vind je ruimte en rust.*

*Straks is het gebied beter bereikbaar vanuit de stad. We maken een nieuwe oversteek over de Franciscusdreef en we maken de Vechtdijk veiliger voor fietsers en voetgangers. Bij de ingangen kun je straks picknicken en informatie vinden over de geschiedenis van het gebied. Ook kun je hier je fiets parkeren. In het gebied is wandelen en hardlopen mogelijk langs één van de meerdere (gemarkeerde) routes. Daarnaast kun je spelen of gewoon lekker struinen langs het open veld. De koeien die nu in de wei staan, zijn er straks nog steeds. Net als de ooievaars, de hazen en de kieviten. Er komen meer bomen, hagen en de akkers worden kleurrijker. De stilte, de rust, de vergezichten en het uitzicht op het slot blijven.”*

## **6. Resultaatverwerking en evaluatie**

### **Verwerking van input**

De resultaten van de participatie worden zorgvuldig geanalyseerd en meegenomen in het IPVE/FO. Via duidelijke terugkoppeling informeren we betrokkenen over de wijze waarop hun input is verwerkt en welke verbeteringen zichtbaar worden in het definitieve ontwerp. Dit gebeurt via verschillende communicatiekanalen, zoals e-mailnieuwsbrieven, wijkberichten, DenkMee en de website.

### **Evaluatie van het proces**

Het succes van de samenwerking wordt geëvalueerd op basis van:

- De hoeveelheid en diversiteit van de opgehaalde input.
- Het aantal nieuwe betrokkenen dat is bereikt.
- De mate waarin de input zichtbaar is verwerkt in het ontwerp.